



**CZU: 581.9:502.72(478-22)**

**CONTRIBUȚII LA STUDIUL PLANTELOR RARE  
DIN REZERVAȚIA PEISAGISTICĂ "FETEȘTI"**

**Natalia BURACINSCHI**, E-mail: [n.buracinschi@gmail.com](mailto:n.buracinschi@gmail.com)

ORCID: 0000-0001-8517-6619,

**Mihai MÂRZA**, ORCID: 0000-0002-1224-741X

**Departamentul Biologie și Ecologie;  
Departamentul Geștiințe și Silvicultură**

**Abstract:** The article presents the results of studies of rare plant species found on the territory of the "Fetești" Landscape Reserve. There were 39 threatened species of vascular plants revealed, being positioned on different categories of rarity, 13 of which are included in the Red Book of the Republic of Moldova (3<sup>rd</sup> ed.) and about 20 protected by the state.

**Keywords:** conservation, rare species, flora, nature reserves.

**INTRODUCERE**

Rezervația peisagistică "Fetești" (r-nul Edineț) se remarcă printr-o formare geologică complexă care a contribuit la dezvoltarea unor

forme de relief variate și deosebit de pitorești. Marea diversitate a reliefului din rezervația a determinat și o mare varietate a vegetației din acest landsaft. În decursul timpului, pădurile din rezervație s-au gospodărit diferit, astfel că starea lor actuală este consecința acestui mod de gospodărire la care s-a adăugat influența în timp a factorilor de mediu destabilizatori, care au acționat în complex, mai ales seceta.

Reieșind din intensitatea presingului antropic și influența negativă a factorilor naturali în ultimii decenii în rezervația peisagistică "Fetești", s-a impus un studiu în vederea precizării compoziției speciilor de plante rare a acestui teritoriu.

### **MATERIALE ȘI METODE**

Datele prezentate în această lucrare sunt rezultatul studiului asupra speciilor de plante rare efectuat în anii 2017-2022, utilizând metoda de itinerar. Plantele, dificil testate în teren au fost determinate în laborator. La prelucrarea sistematică a speciilor identificate s-a folosit metoda clasică morfo-comparativă cu utilizarea determinatoarelor de domeniu [3, 8]. Taxonomia a fost dată după Cerepanov C. [2]. Pentru verificarea corectitudinii determinărilor a fost consultat herbarul științific al Facultății Biologie și Geoștiințe a USM. Apartenența la categoria de raritate a speciilor de plante a fost analizată în conformitate cu Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat (conform clasificării UICN) [4, 5]. Au fost folosite și alte lucrări de specialitate despre specii rare [1, 6, 7].

### **REZULTATE ȘI DISCUȚII**

Rezervația peisagistică „Fetești” este situată între satele Trinca și Fetești (r-nul Edineț), unde râul Draghiște (afluent din dreapta al râului Racovăț) meandreează printre locuri calcaroase, formând un defileu cu maluri înalte și abrupte, cu o înălțime de până la 250 de metri. Rezervația „Fetești” Supfața totală a rezervației constituie 564,2 ha. Diversitatea habitatelor a determinat și bogăția floristică. Totodată, în ultimii ani starea speciilor rare a suferit impactul antropic negativ (tăieri rase pentru promovarea regenerării naturale, pășunatul exesiv), care au modificat mediul natural și habitatele speciilor.

În rezultatul cercetărilor efectuate în rezervația peisagistică "Fetești" s-a constatat prezența a 39 de specii de plante rare din

diferite categorii de raritate, ce aparțin la 36 de genuri din 19 familii: *Amarylidaceae*, *Apocynaceae*, *Asparagaceae*, *Aspidiaceae*, *Asteraceae*, *Brassicaceae*, *Caryophyllaceae*, *Fumariaceae*, *Fabaceae*, *Lamiaceae*, *Liliaceae*, *Orchidaceae*, *Poaceae*, *Polypodiaceae*, *Primulaceae*, *Ranunculaceae*, *Rosaceae*, *Rutaceae*, *Staphyleaceae*. Analiza datelor a arătat că cele mai bogate în specii s-au dovedit a fi familiile *Liliaceae* cu 16% din numărul total de specii (5 specii din 5 genuri) și *Ranunculaceae* cu 13% (4 specii și 4 genuri).

În Cartea Roșie a Republicii Moldova [1] sunt incluse 13 specii de plante rare, atribuindu-se la diferite categorii de raritate: critic periclitate (CR) - *Herniaria glabra* L., *Melittis sarmatica* Klokov; periclitate (EN) - *Cotoneaster melanocarpus* Fisch. ex Blytt, *Dictamnus gymnostylis* Stev., *Lunaria rediviva* L.; vulnerabile - *Dryopteris filix-mas* (L.) Schott, *Fritillaria meleagroides* Patrin ex Schult. et Schult. fil., *Galantus nivalis* L., *Hepatica nobilis* Mill., *Poa versicolor* Bess., *Polypodium vulgare* L., *Schivereckia podolica* (Bess.) Andr. ex DC, *Trifolium pannonicum* Jacq.

Din categoria specii rare (R) fac parte: *Adonis vernalis* L., *Anemonoides nemorosa* (L.) Holub, *Asparagus officinalis* L., *Asparagus tenunifolius* Lam., *Bellis perennis* L., *Calamintha menthofolia* Host, *Cerastium ucrainicum* Pacz. ex Klok., *Convallaria majalis* L., *Corydalis cava* (L.) Schweigg. et Koerte, *Corydalis marschalliana* Pers., *Dianthus carthusianorum* L., *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, *Genistia tinctoria* L., *Helichrysum arenarium* (L.) Moench, *Hesperis tristis* L., *Lathyrus venetus* (Mill.) Wohlf., *Lilium martagon* L., *Ornithogalum refractum* Schlecht., *Primula veris* L., *Pulsatilla montana* (Hoppe) Reichenb., *Staphylea pinnata* L., *Stipa pennata* L., *Stipa pulcherrima* C.Koch, *Tulipa biebersteiniana* Schult. et Schult. fil., *Veratrum nigrum* L., *Vinca minor* L. Majoritatea din aceste specii se află sub protecția statului, fiind incluse în Lista Roșie a R.Moldova, dar pentru 6 specii n-au fost luate măsuri - *Calamintha menthofolia* Host, *Corydalis cava* (L.) Schweigg. et Koerte, *Corydalis marschalliana* Pers., *Genistia tinctoria* L., *Hesperis tristis* L., *Primula veris* L. Unele specii (ex.: *Adonis vernalis*, *Anemonoides nemorosa*, *Convallaria majalis*, speciile din g. *Corydalis* ș.a.) destul de frecvente în habitatele naturale sunt incluse în această lucrare deoarece populațiile lor se află în amenințare sub impactul factorului antropic.

Speciile de plante rare evidențiate pe teritoriul rezervației „Fetești” sunt incluse și în alte liste roșii. Astfel din Lista Roșie de plante superioare a României face parte *Epipactis helleborine* (L.) Crantz. În Cartea Roșie a Ucrainei sunt incluse 4 specii - *Epipactis helleborine* (L.) Crantz, *Helichrysum arenarium* (L.) Moench, *Stipa pulcherrima* C.Koch, *Tulipa biebersteiniana* Schult. et. Schult. fil., și în Lista Roșie a Ucrainei găsim 4 specii - *Helichrysum arenarium* (L.) Moench, *Ornithogalum refractum* Schlecht., *Staphylea pinnata* L., *Tulipa biebersteiniana* Schult. et. Schult. fil. Valoare europeană are o specie - *Lilium martagon* L. – care este inclusă în Lista Roșie a Europei. [7]

### CONCLUZII

În Rezervația peisagistică ”Fetești” au fost evidențiate 39 de specii de plante rare, dintre care 13 sunt incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și cca 20 specii ocrotite de stat. Unele specii sunt enumerate în mai multe instrumente de politică internațională. Speciile din Cartea Roșie, în majoritatea cazurilor sunt prezentate prin exemplarele solitare, cauza fiind activitatea antropică excesivă (lucrări silvotehnice, pășunatul etc.).

### REFERINȚE

1. Cartea Roșie a R.Moldova. Ed. III. Chișinău: Știința, 2015. 492 p. CZU 502.7(478)(03)
2. Cerepanov S. K. Sosudistie rastenia Rossii i sopredelnih gosudarstv (v predelah bivșego SSSR). Russk. izd. SPb: Mir i semia. 1995. 992 s. CZU 5819(47+57) [https://www.rfbr.ru/rffi/ru/books/o\\_36772#1](https://www.rfbr.ru/rffi/ru/books/o_36772#1)
3. Ciocârlan V. Flora ilustrată a României: Pteridophyta et Spermatophyta. București: Cereș, 2009. 1143 p. ISBN 9789734008179, 973400817X.
4. IUCN Red List Categories and Criteria: Version 3.1. IUCN Species Survival Commission. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge. 2001. ISBN 2-8317-0633-5 <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-2001-001.pdf>
5. Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat Nr. 1538 din 25.02.1998. Monitorul oficial din 16.07.1998, Nr. 066 art. 442. [https://www.legis.md/cautare/getResults?doc\\_id=108578&lang=ro](https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=108578&lang=ro)



6. Negru A., Șabanov G., Cantemir V., Gânju Gh., Ghendov V., Bacalov V. Plantele rare din flora spontană a Republicii Moldova. Chișinău: CE USM. 2002. 199 p. CZU 58(478)(075.8)
7. Pînzaru Pavel, Negru Andrei, Izverschi Tatiana. Taxoni rari din flora Republicii Moldova. Editura Chișinău. 2002. 149 p. CZU 580: 502. 7(478.9)
8. Гейдман Т.С. Определитель высших растений Молдавской ССР. Кишинев: «Штиинца», 1986. 636 с. CZU 582.31/9